

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
BRINGÓHINTÓ KKT.
CSODÁK PALOTÁJA

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERESKES BARNABÁS

A verseny első fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: BARTÁNÉ MOLNÁR ANIKÓ (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Általános Iskola és Óvoda, Pécs)
Békés: BORDÁSNE MUNDRUCZ CSILLA (Petőfi Utcai Ált. Isk., Békéscsaba)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: **Dél-Buda:** MERÉNYI GABRIELLA (Sashegyi Arany János Ált. Isk. és Gimn.)
Dél-Pest: DR. KARDON FERENC (Lónyay Utcai Református Gimnázium)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: KERESKES ZSANETT (Áldás Utcai Általános Iskola)
Csongrád: VARGA NOÉMI (Kálvin Téri Református Általános Iskola, Makó)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Győr-Moson-Sopron: CSÁKVÁRI ESZTER (Kovács Margit ÁMK, Győr)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Kassai Úti Magyar-Angol Két Tan. Ny. Ált. Isk., Solnok)
Komárom-Esztergom: MÉSZÁROSNE NAGY ÉVA (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Nógrád: BARKÓNÉ BENYOVI CS MAGDOLNA (II. Rákóczi F. Ált. Isk. és Gimn., Szécsény)
Pest megye – délkelet: GELENCSE RNÉ SZARKA MÁRIA (Batthány K. G., Szigetszentmiklós)
Pest megye – délnyugat: KAPUSYNÉ JENEI KATALIN (1. sz. Általános Iskola, Budaörs)
Pest megye – észak: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Somogy/Tolna: URBÁN MÓNICA (Kisfaludy Utcai Tagiskola, Kaposvár)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárd)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Eötvös József Általános Iskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2018/19.
ORSZÁGOS DÖNTŐ
5. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA FLÓRA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERESKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetői:

TASSY GERGELY középiskolai tanár
WITTNER-BERTA ENIKŐ általános iskolai tanító

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Jelöljétek meg a helyesen írt felszólító módú igéket, kifejezéseket!
(A) *Hozzd ide!* (B) *Higgy!* (C) *Halgass!*
(D) *Had játsszak!* (E) *Hagyj békén!*
- Mely szócsoporthoz tartozhat egy értelmes mondatot összeállítani az összes szó felhasználásával, a szóalakok megváltoztatása nélkül?
(A) *még járt Pál eddig soha itt ne*
(B) *semmi volt éve nem itt száz még ebből*
(C) *után meg sora vitéz Iluskáját próbák lelte János hosszú*
(D) *bajban barátokra ember egy jó számíthat az a mindig*
(E) *védő történetét hősiessé nyelvre a fiúk lefordították grundot sok*
- Melyik szóba lehet *t-t* és *tt-t* egyaránt beírni?
(A) *ker_el* (B) *épi_ette* (C) *kö_et* (D) *melle_* (E) *hi_ek*
- Melyik ünnepnap kapcsolódik egy szabadságharchoz?
(A) *V. 01.* (B) *VIII. 20.* (C) *X. 06.* (D) *X. 23.* (E) *XI. 01.*
- Milyen szófajú szó (akár toldalékos szóalak) kerülhet az alábbi mondat kiegészített helyére? (Egyszerre több szó nem írható be a mondatba.)
A szép zene jó hatással van az ember testi-lelki állapotára.
(A) *főnév* (B) *számnév* (C) *névmás* (D) *határozott névelő* (E) *ige*
- Toldalékok. Azokat a szavakat jelöljétek meg, amelyekben a toldalék: **képző!**
(A) *házzal* (B) *vadász* (C) *szépség* (D) *írás* (E) *emberek*
- Rákos Sándor *Kovácsék* című verséből idéztünk. Melyek az igaz állítások?
*Kezdődnek a furcsaságok:
bemutatok egy családot, (A) Két szó is megfelel a pereputty főnévnek.
ia-fiát, retye-rutyát, (B) A sógor azt is jelenti: a házastárs fivére.
a sógort, a keresztkomát, (C) A részlet legalább öt nemzedéket említ.
a nagyapát, az unokát, (D) A keresztkoma jelentése: unokatestvér.
a szülőket, a dédszülőket, (E) Mindhárom toldaléktípusra van példa.
ük-ük-ük-ük felmenőket ...*

- Melyik kifejezésnek lehet ellentétpárja a felsoroltak valamelyike?
elavult, eltökélt, erényes, jókötésű, ódon, kornyadozik, tengődik
(A) *dúskál* (B) *csenevész* (C) *lázad* (D) *patinás* (E) *züllött*
- Az összes szótag felhasználásával egy szólás rakható ki. Mi a jelentése?
RE TE VÁT A NYE ET JA KE MEG
(A) *Felélte a vagyonát.* (B) *Túl van élete nagyobb részén.*
(C) *Nyugdíjazták.* (D) *Alacsonyabb beosztásba került.*
(E) *Halottra mondják: boldog élete volt.*
- Az alábbi régies, illetve tájnyelvi szavak közül melyik jelent valamilyen növényt?
(A) *lajtorja* (B) *sulyok* (C) *csicsóka* (D) *cserge* (E) *varkocs*
- Ismert versekből adunk meg kulcsszavakat. Melyeket írta Weöres Sándor?
(A) *rabló mongol* (B) *tél öblén* (C) *zabszalma*
(D) *toporzékoltam* (E) *hi a haza*
- Böszörményi Gyula *Gergő és az álmofogók* című regényéből idézünk egy mondatot. Milyen szófajok fordulnak elő benne?
A szellemvilág hét legfőbb varázstudója újra összegyűlt.
(A) *sorszámnév* (B) *névutó* (C) *melléknév* (D) *ige* (E) *főnév*
- Jelöljétek meg a felsorolt igealakokra vonatkozó igaz állításokat!
gyere, lett, szólhatott, jó, vala, lennétek, volnánk, ittak, kicsinyel
(A) *Köztük múlt, jelen és jövő idejű alak is van.*
(B) *Egy ige igekötős.*
(C) *Az egyik ige felszólító módú.*
(D) *Három ige feltételes módú.*
(E) *Létezés kifejező ige négyes fordul elő.*

A következő feladatot a válaszlap kijelölt helyén oldjátok meg!

- Folytassátok a szótagos szóláncot a megkezdett minta szerint további 16 szóig! Ragozott szavakat és tulajdonneveket ne írjatok, és ugyanaz a szó többször ne szerepeljen! Ügyeljétek a helyesírásra!

KOCSI – CSICSÓKA – KALODA – DARA – RAKAT – KATLAN – ...